

DE NOORDOOSTPOLDER

Uitgever: Drukkerij-Uitgeverij
Fa. F. D. Hoekstra & Zn., Tel. 12,
Balk. Hoofredacteur A. Terpstra

Weekblad voor den Noord-Oostelijken Polder

Alles voor redactie en administratie naar: Bureau Weekblad „De Noordoostpolder“, Lemmer

Duitsche methoden in den Noordoostpolder

Ergerlijke mishandelingen in gevangenkampen

Gelukkig zijn Iwan de Verschrikkelijke en Piet de Knuppelaar nog uitzonderingen

Er wordt een naam gefluisterd in den polder.

Zuidvaart....

Er gaan geruchten over ergerlijke mishandelingen. Er worden staaltjes verteld, hoofden geschud.

Zuidvaart, Zwolsche vaart...

Is het waar? Er worden onderzoeken ingesteld.

Zuidvaart, Zwolsche vaart, Marknesse...

Nóg zijn het uitzonderingsgevalen. Een polderpredikant voert actie, rapporteert, protesteert!

Er moet werk van worden gemaakt! Het zal niet langer bij fluiten of geruchten blijven. Er moet openlijk worden geprotesteerd!

Het is niet voor het eerst, dat er wordt gesproken over verschillende staaltjes van onmenselijke behandeling in de gevangenkampen. Tot nu toe waren de gevallen te incidenteel om er de trom over te roeren. Maar nu die gevallen toe nemen en de algemeene verontwaardiging groeit, wordt het tijd, dat de ergerlijke mishandelingen openbaar worden gemaakt, opdat er zoo spoedig mogelijk voor kan worden gezorgd, dat er een eind aan komt. Want dat het hier slechts uitzonderingsgevallen betreft en dat de opperste leiding er zeker niet mee instemt, mag hier op den voorgrond worden gesteld.

Zuidvaart.

Zuidvaart is een beruchte naam geworden. Sprekt men in den polder over mishandeling van politieke gevangenen, dan wordt in de eerste plaats Zuidvaart genoemd.

Is het een wonder, dat ds. Jalink van Marknesse er eens een kijkje wilde nemen? En is het een wonder, dat de kampcommandant en de bewakingstroepen hem er maar liever niet toelieten? Maar de polderpredikant kon tenslotte toch niet worden geweerd en hij bracht een heelen middag en een heelen avond op de kamers van de gevangenen door. Wat hij ervoer was voldoende voor het opstellen van een rapport, waaruit zijn menselijke verontwaardiging duidelijk sprak. En dank zij zijn actie is er onmiddellijk het noodige ondernomen om aan dezen toestand een eind te maken. De Dienst van kampbeheer doet al het mogelijke om uitwassen te voorkomen.

Zuidvaart...

De gevangenen beven er voor Piet den Knuppelaar en voor Iwan den Verschrikkelijke. We denken onwillekeurig aan de beulen uit de Duitse concentratiekampen, al stuit het ons tegen de borst, een vergelijk te trekken...

Staaltjes.

Maar als we dan de staaltjes vermelden...

Enkele gevangenen hebben voor straf twee dagen en nachten in een transformatorhuisje, dat onder stroom stond, doorgebracht. Zonder eten!

Sinds 31 Augustus is er geen boter verstrekt.

Voor hard werken worden er aan de gevangenen door de werkleiding extra bonnen voor roggebrood verstrekt. Maar de kampbeheerder honoreerde die bonnen niet. Wél konden enkele gevangenen eenigen tijd nadien drie kruiwagens vol beschimmeld roggebrood naar de vuilnisbelt rijden. Ook het eten, dat de bewakingstroepen over houden, wordt weggegooid. En wil een hongerige gevangene eens een half beschimmeld roggebroodje achterover drukken, dan mag hij het voor straf drie uren lang in de hoogte houden!

Het geval de Rijke.

Het geval de Rijke is in den polder al vrij goed bekend. Mr. de Rijke, oud-commissaris van Overijssel, is van niemand bepaald een sympathie, maar de beestachtige wijze waarop hij werd be-

handeld, heeft een ieders verontwaardiging opgewekt.

Hij had honger en nam een stuk brood uit een afvallemmer. Dat werd diefstal genoemd. Hij moest drie uren lang een tienponds roggebrood in de hoogte houden. Hij zakte in elkaar. Hij werd „bijgebracht“. B.S.-ers lieten hem schoenen en sokken uittrekken. Op bloote voeten moest hij door het scherpe riet en over een sintelpad lopen. Zijn voeten begonnen hevig te bloeden. Hij keerde zich om en riep wanhopig: „Ik kan niet meer“. Een B.S.-er schoot hem als antwoord in het been. Hij werd een half uur aan zijn lot overgelaten en daarna naar het ziekenhuisje te Vollenhove overgebracht. Daar werd zijn been geamputeerd...

Straffen.

Verschiedende leden van de bewakingstroepen zijn zeer vernuftig in het uitdenken van straffen. En die dat niet zijn volgen stonweg voorbeelden van anderen op. Dat wil zeggen: voorbeelden van Duitschers!

Het is te Zwolsche vaart voorgekomen, dat een gevangene tot driemaal toe met zijn gezicht in het prikkeldraad werd gesmeten.

Te Marknesse werd het heele kamp verantwoordelijk gesteld voor een stomiteit van de bewakingstroepen, die een gevangene lieten ontsnappen. Alle gevangenen moesten een half uur, met de handen vooruit, op de hurken zitten. Voor een breukpatient bestond geen pardon!

Met dergelijke dingen wordt trouwens wel eens vaker geen rekening gehouden. Schrijft de dokter voor, dat een gevangene rust moet houden of dat hij niet op bloote voeten mag werken... menige bewaker vindt er voldoende in, dan juist tégen het geneeskundig advies te handelen!

Het is ook voorgekomen, dat alle kameroudsten, op drie voet afstand staande, scheef tegen den muur moesten steunen. Ze mocht en den muur al een met den neus raken. Steunde men even met het voorhoofd, dan bracht een slag met een geweerkolf in den nek den ongelukkige al spoedig van zijn dwaling terug.

Uitzonderingen.

Nóg zijn ze uitzonderingen, deze weezinwekkende gevallen. De Directie, de Dienst van kampbeheer, de geneeskundige dienst, de heer Kamphuis... zij zijn er alle zeer op tegen, dat in gevangenkampen zoo wordt opgetreden. Vooral ook dank zij ds. Jalink wordt er een streng onderzoek ingesteld.

Het is zeer gewenscht, dat er thans dan ook absoluut een einde aan deze menschenwaardige gevallen word gemaakt. Een toepassing van Duitse methoden is niet gewenscht. Het laten botvieren van den haat is onchristelijk!

Is het wel haat, dat sommige van de leden van de bewakingstroepen tot hun kwellingen brengt? Is het niet eerder de dierlijke lust, mede-menschen te pijnigen, weerloozen te zien lijden?

Er moet worden opgetreden tegen dergelijke individuen. Dergelijke „opvoeders“ moeten den polder uit — en dan mogen zijn hun handen dichtknijpen, dat zij er zoo afkomen!

Het is juist den laatsten tijd gebleken, dat verschillende gevangenen met ambitie in den polder werken, onderling wedijveren om de beste prestaties en trachten te „concurreren“ tegen arbeiders uit het vrije bedrijf.

En dien kant moet het uit. De politieke gevangenen moeten zich positief kunnen inzetten voor het werk, dat zij hier hebben te verrichten. Maar dan moeten zij gevrijwaard blijven van lichamelijke martelingen, dan moge de hemel hen behoeden voor een stelletje braniechopperige bewakingstroepen, zooals we die hier en daar in den polder kennen.

Frysk wirk yn de polder

Ja, Friezen yn de polder, dit is den for it earst, dat jimme in stikje yn eigen sprake yn de polderkrante fine. En det hat ek noch wol in bisûndere reden.

Faeks wisten jimme it noch net, mar yn oarlochstiid foarmen de fjouwer greate selskippen yn Fryslân al in kommisje dy't it ien en oar dwaen seil for de Friezen, dy't yn de polder wenje. Lyk as op forske oare plakken bûten Fryslân wolle wy ek hjar kontakt mei elkoar sykje. De Kommissje for Frysk wirk yn it Suderleech (Noardeastpolder) wol it initjatyf dêrta nimme.

It earste doel is, sa mooglik in tal Fryske kursussen to hâlden. As it kin wurde dy dizze winter to Marknesse en yn de kampen Luttelgeest en de Lemmer jown. Fierder wol de kommisje bisykje om to Emmeloord, Marknesse en yn de kampen Fryske jounen mei toaniel, lêzingen ensfh. to forsoargjen.

Om it safier to krijen moet de kommisje kontakt krije mei forske ljeue op, sa mooglik, alle plakken yn de polder. Friezen, dy't for dit wirk fiele, wurde forsocht hjar mei de kommisje yn forbanning to stellen en mei to dielen, ho greate it tal Friezen yn hjar omkriten is.

It adres fen de kommisje is: Skriuwerskip Kommissje for Frysk wirk yn it Suderleech, p.a. de Hear S. Terpstra, Haed fen de Legere Lânbouskoalle, de Lemmer.

STEMMEN UIT DEN POLDER

GELDNOOD.

Te Marknesse (en dat zal niet de eenige plaats in den polder zijn) klaagt men over de onbillijkheid, dat arbeiders uit de kampen geen geld kunnen inwisselen. Er is namelijk een landelijk voorschrift, dat zij, die in gemeenschappelijke voeding zijn, niet voor omwisseling van tien gulden aan bankpapier in aanmerking kunnen komen.

De arbeiders vragen zich af, waarvan zij hun reiskosten zullen moeten betalen, als zij het week-eind met verlof gaan. Om van de andere dagelijksche uitgaven maar te zwijgen.

Culturele Commissie heeft groote plannen.

De Culturele Commissie voor Zuiderzeewerkers heeft ten opzichte van den Noordoostpolder groote plannen. Er is een belangrijke reorganisatie van het ontwikkelings- en ontspanningswerk op komst.

Het belangrijkste is wel, dat er voor den polder een algemeen leider van het culturele werk zal worden aangesteld. Deze zal zich kunnen oriënteren ten opzichte van de verlangens en behoeften van de polderbewoners. Hij zal worden geassisteerd door vijf helpers, die elk een bepaald gebied zullen bestrijken. Zoo zal er iemand speciaal werkzaam zijn voor de bibliotheken en de spelen in de kampen, een tweede voor muziek en zang, een derde voor het filmwezen (het ligt in de bedoeling, voorloopig eerst te Emmeloord een „bioscoopje“ te zetten en van daar uit met goede films langs de kampen te trekken), een vierde voor tooneel, cabaret, enz. en een vijfde voor het z.g. eigen werk (vorming van eigen toneelgezelschappjes, organisatie sportwezen, enz.).

Natuurlijk zal het uitvoeren van deze groote plannen niet alleen veel geld maar ook nog veel meer tijd vragen, zoodat men niet mag verwachten, dat alles over een of twee maanden al voor elkaar is. Maar in samenwerking met de Directie en ook met lichamen als de Landbouwcommissie en de Volkshoogeschool hoopt men er in te slagen, zoo spoedig mogelijk aanmerkelijke verbeteringen in het ontspannings- en ontwikkelingswerk in den Noordoostpolder te bereiken.

Vanaf den eersten dag is het reclaseringwerk voor de politieke gevangenen begonnen. Men beseft, dat op de bewakingstroepen een groote verantwoordelijkheid rust en dat in hun gederen eens terdege moet worden „gezuiverd“!

Poldernieuws

Landbouwcommissie geeft cursussen.

MARKNESSE. Het stemt tot dankbaarheid, dat de Landbouwcommissie voor den Noordoostpolder het als een deel van haar taak heeft opgevat, ook voor de ontwikkeling van de polderbewoners het noodige te doen. Het ligt in de bedoeling, dezen winter verschillende cursussen (op het gebied van landbouw, paardenkennis en motorkennis) te organiseren.

Het is reeds gebleken, dat er voor de cursussen in motorkennis een zeer groote belangstelling bestaat. Er kwamen reeds 200 opgaven binnen en men verwacht er nog méér. De landbouw-cursussen zullen waarschijnlijk in tweeën worden gesplitst (beginners en gevorderden). Voor de cursussen in paardenkennis blijkt echter nog niet voldoende belangstelling te bestaan.

Tweede weekend Volkshoogeschool.

WESTVAART. Het tweede weekend van de Volkshoogeschool in den Noordoostpolder, dat 22 en 23 September in het kamp hier werd gehouden, had ongeveer veertig deelnemers.

Ook ditmaal stonden de bijeenkomsten onder leiding van den heer C. Egas, die Zaterdagavond een woord van welkom sprak. Na een gezamenlijken maaltijd sprak mr. O. V. L. Guernonprez over „Het werk der Volkshoogeschool“. Mede aan de hand van filmpjes werd een indruk gegeven van het vele, dat de Volkshoogeschool doet, van de cursussen die worden gegeven, van het leven op Allardsoog, enz.

Na den kerkdienst op Zondagmorgen en den gezamenlijken warmen maaltijd sprak des middags de heer Vital Haesaer (in plaats van drs. de Vries-Reinling, die niet aanwezig kon zijn) over „Ontstaan en gedachte der Volkshoogeschool“, waarbij hij ook iets vertelde over de pioniers van dit werk en over de Volkshoogeschool in Denemarken.

Er volgde op deze lezing een nabespreking, welke tot half zes duurde. Daarbij kwam niet alleen het Volkshoogeschoolwerk in den polder maar ook vele andere zaken, den Noordoostpolder betreffende, ter sprake (o.a. de „aantrekkelijkheid“ van den polder, gedwongen arbeidsinzet, huisvestingsproblemen, toekomstmogelijkheden).

Nadat gezamenlijk nog een broodmaaltijd was gebruikt, sloot de heer Egas dit zeer geslaagde tweede weekend. Hij deelde nog mede, dat het derde weekend op 20 en 21 October in een nog nader vast te stellen kamp zal worden gehouden.

Nieuwe tractoren.

LEMMER. Hier zijn negen nieuwe Caterpillar-tractoren (D-serie) ontscheept en vervolgens overgeden naar Vollenhove. Drie er van werden onderweg, tusschen Lemmer en Kuinre, reeds aan bedrijfsboeren uitgegeven. Zij komen net op tijd voor het ploegen.

Vier van de tractoren hebben vier cylindres, de overige vijf hebben er zes. Deze laatste zijn dan ook nieuw voor den polder.

Bij de ontscheeping van de tractoren waren o.a. aanwezig ir. van Steen, plaatsvervangend directeur van de Wieringermeer (Noordoostpolderwerken) en enkele heeren van de firma Geveke uit Amsterdam.

Burgerlijke Stand.

ZWOLLE. De burgerlijke stand van het openbaar lichaam „de Noordoostelijke polder“ is over de maand Augustus als volgt:

Geboren: Antonius Jacobus, zv J. Kogen en H. G. Prins; Pieter Leendert, zv P. Arends en L. J. Jansen (Hardenberg); Jacobus Cornelis, zv J. Patijn en E. de Zeeuw; Antje, dv S. Santen en H. Bakker; Hendrik, zv J. de Vries en G. Bles (Echten).

Overleden: Pieter Simon Baas, 25 j, echtgen. v. Elisabeth Blom. Johan Wimmer, 22 j, zv M. Wimmer (Haaksbergen.)

Loop der bevolking.

ZWOLLE. De loop der bevolking van het openbaar lichaam „de Noordoostelijke polder“ is over de maand Augustus als volgt:

Gevestigd: R. van Zanten (en gezin) van Bolsward naar Lemmer, woonwagen. W. van Dijk (en gezin) van Kampen naar Emmeloord, Rietstraat 68. E.

VRAGEN.

Een jongetje staat met z'n vader bij den polder en wil alles weten. Maar Pa weet niets te antwoorden.

Pa, is dit de Noordoostpolder, Of heet het „het Urkerland“? Is de grond nu werk'lijk vruchtbaar? Of is 't klei met heel veel zand? Pa, is nu zoo'n dijk van modder? Of is hij nu heusch van steen? Maakt 't gemaal alleen maar water? Komt er ook wel visch door heen?

Pa, is dat nu Urk of Schokland, Of is 't misschien Emmeloord? Enzoo'n ding heet dat een dragline? Pa, die plant wat is dat voor soort? Zeg, die man daar in dat pakje, Woont die in dat groote huis? Is dat rogge of is 't tarwe? Kan zoo'n schip wel door de sluis?

Pa, dat plaatsje is dat Kuinre? En wat doen die steenen daar? Rijdt er al een trein naar Kampen? Is de weg naar Urk al klaar? Op die boerderij, wie woont daar? Pa, wat loopt ginds voor een dier? Heet zoo'n boot een baggermolen? En waarom ligt die nu hier?

Pa staat met den mond vol tanden, Staart over het nieuwe land... Pa, als U het goed wilt weten: Lees de Noordoostpolder-krant! L. BOERSMA.

v.d. Veen (en gezin) van Andijk naar Emmeloord, Rietstraat 45. H. Bode-witz van Vollenhove naar kamp Vollenhove. A. Krudde (en gezin) van Urk naar Emmeloord, Rietstraat 17. P. Westra (en gezin) van Barradeel naar Marknesse a.b. W. G. v.d. Veen (en echtgen.) van Kampen naar Emmeloord, Zeebiesstraat 7. J. Stuyfbergen (en gezin) van Kampen naar Emmeloord, Rietstraat 41. D. van Wieringen van Amsterdam naar kamp Marknesse II. L. Venhuizen van Kloosterburen naar kamp Vollenhove. Chr. Nielen van Westzaan naar Emmeloord, Lischdoddestraat 35. A. de Kaste (en gezin) van Kampen naar Schokland, zagerij. G. Bisschop (en gezin) van Zwartsluis naar Emmeloord, Zeebiesstraat 17. M. Raats (en echtgen.) van Blokzijl naar Emmeloord, Rietstraat 15. H. Dekker (en gezin) van Blokzijl n. E'oord Rietstr. 15. R. Rabbinge van CBR naar Schanspad L 57. A. J. Kleinhertenbrink van Wijhe naar kamp Luttelgeest I. A. van Doorn van Kampen naar kamp Emmeloord II. J. J. Willemssen (en gezin) van Wieringermeer naar Emmeloord, Rietstraat 30. J. H. Geurtse van Hellendoorn naar kamp Luttelgeest I. R. Prins van Ferwerderadeel naar Emmeloord, Rietstraat 4. G. C. de Haan van Kampen naar Rampol, gezinsbarak. J. de la Rie van Zeist naar Rampol, gezinsbarak. J. C. M. van As van Schiedam naar Uiterdijkenweg R 79. R. Snijder van Ommen naar Schanspad L 57. H. G. J. Bouhof (en gezin) van Kampen naar Emmeloord, Rietstraat 62. A. v.d. Velde, van Kampen naar Emmeloord, Rietstraat 28. A. M. Verkade van Gennep naar Emmeloord, Rietstr. 54.

Binnenverhuizingen: J. van Roeden van Rampol naar Emmeloord, Mid-denstraat 23. A. H. Fonteyn van Kadoelerweg T 99 naar woonark Enservaat. M. Smit van kamp Emmeloord II naar kamp Ens I. D. P. J. de Visser van Voorsterweg S 5 naar Kleiweg O 34.

Vertrokken: L. W. Heringa (en gezin) van Kadoelerweg 3 naar Zwolle. H. J. Munneke (en gezin) van Emmeloord naar Winschoten. A. J. C. Luijckx van kamp Luttelgeest I naar Zevenbergen. J. Leen van kamp Vollenhove naar Vollenhove. H. de Jonge (en gezin) van gezinsbarak Marknesse naar Beilen. B. Wiersma (en gezin) van Lemmer naar Lemsterland. H. Bosma (en gezin) van Lemmer naar Lemsterland. P. Hardebil (en gezin) van Lemmer naar Lemsterland. Y. de Jong (en gezin) van Lemmer naar Lemsterland. C. van Marion (en gezin) van Lemmer naar Lemsterland.

Bercelini en Nibercu langs de kampen.

RAMSPOL. Bercelini en zijn zoon Nibercu trekken langs de kampen in den polder. Zij verzorgen een programma voor de Culturele commissie voor Zuiderzeewerkers en trekken thans verder naar Ens II, Enservaat, Vollenhove (uit welke kampen wij reeds zeer waardeerende verslagen ontvingen), de Voorst,

Marknesse II, Emmeloord II, Blokzijl, Oostvaard, Luttelgeest en Lemstervaart. De 19-jarige Nibenco schijnt Nederland's jongste goochelaar te zijn. Evenals zijn vader vertoont hij wonderbaarlijke staaltjes. Ook in hun optreden als illusionisten en manipulators vonden de beide heeren veel waardeering.

Het programma wordt geopend door den accordeonist Jac. Boon, die voor goede marsmuziek zorgt. Dan komt Berceini met wonderlijke staaltjes van kaartkunst. De daarna volgende goocheltoeren van Nibenco en de mysterieuze experimenten van Berceini worden afgewisseld door accordeonmuziek. Zoowel in het klassieke als in het meer populaire genre toont Jac. Boon zich een meester op zijn instrument.

Na de pauze brengt Nibenco manipulaties, terwijl Berceini zijn optreden besluit met „humor in de goochelkunst”. Jac. Boon geeft ook in dit tweede deel van het programma iets van zijn kunnen ten beste.

Hoewel het peil, waarop Berceini's tusschentijdsche confèrence stond niet altijd kon worden gewaardeerd, is het optreden van dit gezelschapje over het algemeen toch zeer in den smaak gevallen.

VAN DE ADMINISTRATIE

De kop van ons blad

Het heeft wat lang geduurd, maar nu is het dan toch zoo ver, dat we den uitslag van de door ons uitgeschreven prijsvraag bekend kunnen maken.

Er zijn veertien ontwerpen ingezonden. Twee er van waren bruikbaar. Na ingewonnen deskundig advies hebben we den prijs van f 25 toegekend aan het ontwerp van G. Hupse, 1e Ebbinge-straat 13 te Kampen. Verder meenden we, een extra prijs te moeten toekennen van f 10,— aan P. Tollens, Luttelgeest 1, voor een ook niet onaardig ontwerp.

Binnenkort hopen we den door de heer Hupse ontworpen kop voor ons blad in gebruik te nemen.

Bureau te Lemmer.

We vestigen er de aandacht op, dat voor redactie en administratie bestemde brieven dienen te worden geadresseerd: Bureau weekblad De Noordoostpolder te Lemmer. Men gelieve niet alleen poststukken maar ook per bode meegegeven brieven aldus te adresseren.

Voor persoonlijke afgifte of bespreking wende men zich tot onzen vertegenwoordiger te Lemmer: C. R. Lemstra, Weverswal.

Gelrouwd: W. SLOB en Zw. DE VRIES die, mede namens wederzijdse familie hartelijk dank zeggen voor de betoonde belangstelling, voor en bij hun huwelijk ondervonden.

Blokzijl, Zuiderwalstraat 357.

Verloren, gaande van Vollenhove naar Emmeloord een roodbruin kussen.

Tegen beloning ter. te bezorgen bij Dr. JANSSEN, Emmeloord.

Actieve AGENTEN
GEVRAAGD voor den verkoop van Tuin-, Bloem- en Landbouwzaden, Poolaard- en Boomkweekrij-arl.

WILLEM JAGER'S, Zaaiteelt, Zaaidehandel, St. Vitusholt 13, Tel. 361, Winschoten.

SOLIDE en VOORDELIGE

Brandverzekering
O.B.A.S.
van 1815
Schrans 57-59 LEEUWARDEN
Tevens STORM- en BEDRIJFS-verzekering
Reeds 130 jaren hebben wij de belangen onzer deelnemers behartigd

Ged. Handelsmerk „Friesch meisje”
MELK, BOTER en KAAS
N.V. LIJEMPF, Kuinre depôt Emmeloord

DUIKMEMOIRES

We kwamen weer eens knap laat van verlof terug in het kamp. De bus, onzaliger nagedachtenis, die ons eerst drie uur in Zwolle in de kou had laten staan, had denzelfden tijd noodig gehad om ons van Zwolle naar Vollenhove te zwoegen. De stemming, tóch al slecht bij een terugreis van verlof, was hierdoor angstwekkend gedaald. Er was absoluut een opfrisschertje noodig, in het uitdenken waarvan juist onze kamerge-nooten zulke specialisten waren.

En het kwam! Tijdens het uitkleeden, toen onze eenigst achtergebleven kamergeenoot Koos tekenen van leven begon te vertoonen en met half toegeknepen oogen de kamer doorloedde.

„Ik zou d'r maar es uitkomen, je hebt nog maar tien minuten, vader!” vermaande Kees, quasi-ernstig, z'n hemd weer dichtknoopend.

„Alle machtig, zijn jullie al zoover?” vloog Koos ontwaakt over-eind. Haastig scharrelde hij z'n waschgerei bijeen en even later klikte hij op z'n klompen over het tegelpaadje naar het waschkloak.

Het was winter en ochtend en nacht waren als zodanig niet te onderscheiden. Het was twee uur 's nachts. In het waschkloak spetterde een kraan en Koos neuriede...

Stikkend van den lach vloog de rest van het corps uit de kleeren en in bed.

Het licht was uit toen onze wasch-lustige vriend terugkeerde.

Z'n „wassamenou!” leidde een drama in dat z'n hoogtepunt vond, toen hij bij het ontstoken licht den wekker op z'n bed ontdekte, die hem terecht vertelde „hoe laat het was”!

Koos was genomen, maar hij nam het niet, vooral niet toen er nog één vroeg: „Wat mot jij nog zoo laat op, joh?”

Die spreker stond het eerst met z'n krib tegen den muur overeind, en er volgden er méér! Het gekletter van de vallende onderlegplankjes was niet van de lucht!

Wat was ik ook dien nacht weer blij, dat er nog iemand boven me sliep....!

V. L.

AFRIKA-LANDING 4

HULDE AAN DEN NEDERLANDSCHEN KAPITEIN !

Hadden de Junkers en Dorniers nu al voor de derde maal gerapporteerd dat de Marnix van Sint Aldegonde was gezonken?

Wederom kwam het geluid van vliegtuigmotoren tot ons. Wederom stelden onze beproefde zenuwen zich in op een aanval... slechts om twee Spitfire's voorbij te zien racen.

Van dit oogenblik af bleven vriendschappelijke vliegtuigen ons gezelschap houden.

Duisternis kwam en de roode Afrikaansche zon slipte in de golven. We waren op het laatste stukje van onze route. Zouden de duikbommenwerpers nog eens uit de duisternis opduiken, nu we slechts 30 mijl van de veiligheid af waren?

De kapitein, weer terug op de brug! bij zijn officieren, na zijn eerste korte middagslaapje voor langen tijd, zocht de kim af met zijn kijker. Langzaam maakte het licht plaats voor de duister-

nis, waarin wij werden opgenomen. Minder dan een half uur later waren we ten anker op onze basis.

Toen later de Nieuw-Zeelandse kapitein, overlevende van zijn gezonken schip, opstond om een toast te brengen aan onzen galanten Nederlandschen meester-kapitein, die ons veilig door deze hel bracht, zeide als antwoord deze groote slanke man bitter: „Ik heb slechts mijn plicht gedaan”.

Indien de „Mof” is arm en kaal Zoo spreekt hij zeer bescheiden taal, Doch als hij komt tot grooten staat Zoo doet hij God en menschen kwaad.

Thans mag worden opgemerkt, dat de naam van dezen kapitein is: H. W. Hetteema, M.W.O., D.S.C.

Hij werd gedecoreerd door H. M. de Koningin met de Militaire Willemsorde, en daarna door den Engelschen Koning met de Distinguished Service Cross.

Met mannen als dezen kapitein zijn de Duitschers en zijn geminachte helper-

Sport in 't nieuwe land

Oprichting Sportvereniging Marknesse.

Te Marknesse is op initiatief van eenige overgebleven leden van de, 't vorig jaar alhier opgerichte vereniging, deze vereniging nieuw leven ingeblazen. In de voorbereidende besprekingen tusschen bewoners, kampbewoners en de B.S. is overeengekomen één vereniging te stichten om zodoende versnippering tegen te gaan. In de Sportvereniging Marknesse zal plaats zijn voor elken sportman van welke gezindheid hij ook moge zijn. Voorloopig worden voetbal en atletiek beoefend, waarna naar animo en mogelijkheid ook andere takken van sport kunnen worden ingeschakeld. Het ligt in de bedoeling om naast de buitentraining ook één avond per week zaaltraining te houden.

Om tot een onderling sportverband te komen, worden de sportverenigingen in den polder verzocht zich te wenden tot het correspondentie-adres: B. Vos, kampklerk, kamer 42, Marknesse II, post Zwartsluis.

KERKNIEUWS

Bevestiging en intrede.

Zondag 30 September, v.m. 10 uur, zal te Marknesse ds. D. M. Jalink worden bevestigd door ds. K. H. E. Gravemeijer, secr. van de Synode der Ned. Herv. Kerk te 's-Gravenhage.

In den dienst van 12.30 uur n.m. hoopt ds. Jalink in de kerkelijke gemeente Noordoostpolder zijn intrede te doen.

Nieuwe parochie.

Tot pastoor voor de thans nieuw gestichte parochie Emmeloord is benoemd de heer F. J. B. Koopmans. Hij werd op 26-jarigen leeftijd priester in de Rooms-Katholieke kerk en bekleedde achtereenvolgens te Workum, Wijk bij Duurstede en Utrecht het ambt van kapelaan.

Predikbeurten op Zondag 30 Sept.

Geref. Kerk, Emmeloord, v.m. 10 uur en n.m. 3 uur Cand. T. J. F. Jansen, hulprediker te Heemse.

verraders compleet verslagen. Dit zelfde schip voer, voor haar ondergang, met duizenden van dit gespuis als gevangenen aan boord.

BONAANWIJZING

van de BONKAARTEN 511

tijdvak 30 September-13 October

Alle kaarten

730	200 gr bloem
731	250 gr gort
732	125 gr jam
733	200 gr kaas *
734	200 gr zout
735	225 gr Eng. huish. zeep

Kaarten A, B, C

ABC 700lm. 705	800 gr brood
ABC 706 en 707	400 gr brood
ABC 708	500 gr peulvruchten
ABC 709	400 gr suiker
ABC 710	125 gr boter
ABC 711 en 712	125 gr margarine
ABC 713	100 gr vet
A 750	1 doosje lucifers**
B 750	800 gr brood

Kaart D

D 750 en 751	800 gr brood
D 752	250 gr rijst of kind.m. of 225 gr kinderbiscuits
D 753	500 gr suiker
D 754 en 755	125 gr boter
D 756	125 gr margarine

Inlegvellen

D 17	800 gr brood
E 19	250 gr rijst of kind.meel

Tabakskaat Q 413

52	2 rts tabaksartikelen geen import-cigarettten
----	--

week 30 September-6 October

A 751	2 liter melk
B, C 751	3 1/2 liter melk
D 757 en 758	3 liter melk
740	100 gr vleesch
741, B 752	1 kg aardappelen
714	2 kg aardappelen

* op bon 733 moet worden verstrekt 100 gr magere en 100 gr vette kaas

** lucifers zullen waarschijnlijk nog niet overal onmiddellijk verkrijgbaar zijn, doch zullen in de loop van de periode beschikbaar komen. Deze bon mag echter niet vooringeleverd worden

Telers van Vlas

in den Noordoostpolder worden verzocht zich voor de afzet van hun producten te wenden tot de N. V. NoordNederlandsche Vlasindustrie, gevestigd te LEEUWARDEN, Wjbr. de Geeststr. 30, tel. 3895

Fabrieken te Dronrijp en Hijlaard.

Ons Brood

is reeds in den polder bekend

In de toekomst
hopen we een flink deel van het nieuwe land van onze bakkerij-producten te voorzien.

T. H. BOONSTRA,
Bakkerij, Turfland, Lemmer.

POLDERBEWONERS uit de omgeving van KUINRE! Zoekt U een prima adres voor

VLEESCH en VLEESCHWAREN??
Dan kunt U bij ons steeds terecht!

H. ten Wolde
SLAGERIJ - KUINRE

STAALDRAAD

Wij verwachten binnenkort een partij Belgisch staaldraad van vooroorlogse kwaliteit, dus soepel en buigzaam

H. H. Annemers en bouw-firma's kunnen thans hierop reeds bij ons inschrijven.

Verder uit voorraad leverbaar:

Vlas- en Manillatouw, Dekkleeden en Gas- en Smeerolie

Fa. Wed. **H. J. Huisman**
ZWARTSLUIS - Handelskade 8
ZWOLLE - Buitenkant 14

Actieve agenten gevraagd
voor den verkoop van
Tuin-, Bloem- en Landbouwzaden
CENTRAAL ZAADBUREAU
fa. A. v. d. Wal, Hoogeveen

TIP - TOP

BINDERTWINE

Het toekomstmerk voor Maaiers en Dorschers.

Fabrikante:
N.V. LANKHORST
TOUWFABRIEKEN, Sneek
Tel. 3041-3042 (K 5150)

Levensmiddelenbedrijf

Firma J. ZWART
Steeds voorraad van

Gort- en Zuivelproducten, Pudding, Bloem, Havermout, Peulvruchten enz.

En GROS. En DETAIL
Tel. 40 Kortestreek LEMMER

Op het OUDE LAND
geniet onze zaak reeds jaren bekendheid.

In het NIEUWE LAND
hopen we ons een zelfde goede reputatie te verwerven.

DE JONG'S
Elec. Modelslagerij
Langestreek 17 - Tel. 23
LEMMER

GEZOCHT

algemeen leider,
ontwikkelings- en onspanningswerk Noordoostpolder, ervaren kracht, niet jonger dan 30 jaar, bekwaam om pioniersarbeid te verrichten

Standplaats N.O.polder. Sollicitaties, onder vermelding opleiding, werkkring, verlangd salaris en verdere inlichtingen vóór 1 Oct. a.s. bij de Culturele Commissie IJsselmeerwerken, De Joncheerelaan 114 te Nijverdal (O.)

N.V. Basalt en Bouwstoffen

N.B.M.

te Lemmer

Kantoor en Opslag Buitenhaven
Telefoon 106 (thuis 107)

Uw

zaak

voor het leveren van alle soorten
bouwmaterialen
en
betonartikelen

Voor de bewoners van den NOORD-OOSTPOLDER is in de omgeving van Lemmer

SLAGER LAGEVEEN
de slager voor de toekomst!
(Schans)

Coöp. Stoomzuivelfabriek

„Lemsterland”
te OOSTERZEE

Levert prima

boter, kaas en melkproducten

Of ge landbouwer zijt of win-keller, fabrikant dan wel rentenier, - de behartiging Uwer financiële belangen kunt U overlaten aan

Amsterdamsche Bank N.V.

Bijkantoor LEMMER.

ZEER BELANGRIJK

Wist U, dat ZAADH. „FRISIA” ook gedurende den geheelen oorlog zijn klanten trouw bediende en dat - om dat te bereiken - moeite noch kosten werden gespaard? Groot is dan ook de vraag naar „FRISIA” ZADEN, maar om een elk te kunnen bereiken hebben wij nog

actieve agenten

noodig op plaatsen waar wij nog niet vertegenwoordigd zijn. DIT IS UW KANS! Wij geven hooge provisie of vast geld. Voor serieuzen werkers een beslist goede verdienste. Heeft U interesse voor Bloembollen? Zoo ja, wij sturen U op verzoek gratis onze uitgebreide prijs-courant. Stuur even een kaartje en vraagt inlichtingen bij: ZAAD- en BOLLENBEDRIJF „FRISIA”, ANDIJK - OOST

Ook voor den N.O.P. moet het devies straks gelden: naar

H. S. v. Schoot

LEMMER naast Postkantoor

Om Manufacturen, Confectie, Bedden, Dekens en Meubelen

FRIESCH RUNDVEE-STAMBOEK

NAJAARSKEURING TE LEEUWARDEN

op WOENSDAG 3 OCTOBER 1945

OP DE VEEMARKT

AANVANG 's MORGENS 9.30 UUR

Abonneert U op „HET PAROOL”
Neerland's grootste dagblad

• Actueel nieuws. Illustraties etc.

Abonnementen worden aangenomen door ons Bureau
TWEEBAKSMARKT 66, Tel. 5750, LEEUWARDEN
en door onze agenten.
Lemmer: C. LEMSTRA

Openbaar Lichaam „de Noordoostelijke Polder”.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft mij verzocht zoo spoedig mogelijk een opgave van het totaal in den Noordoostelijken Polder door of vanwege Duitsche instanties op georganiseerde of ongeorganiseerde wijze gevorderde rijwielen te zenden aan het Commissariaat-Generaal voor de Nederlandsche Economische belangen in Duitschland.

In verband daarmee verzoek ik hen, wier rijwiel indertijd gevorderd is mij daarvan schriftelijk mededeeling te doen op een formulier, hetwelk op de hulpsecretarieën te Emmeloord, Urk, Ramspol, Vollenhove en Lemmer verkrijgbaar is. Dit formulier dient ingevuld en onderleekend op een der hulpsecretarieën te worden ingediend uiterlijk 14 dagen na den dag van deze publicatie in de courant.

Zwolle, September 1945.

De Landdros van den Noordoostelijken Polder, Ir. S. SMEDING.
De Secretaris. Drs. A. BLAAUBOER.

Naaimachine-bedrijf TH. H. VAN OOST Jr.

Woldstraat 22 - STEENWIJK
Het adres voor reparaties alle merken Naaimachines.
Laat thans Uw oude machine als nieuw maken!
Naaimachines te koop gevraagd. Vraagt prijs.
R

Bewoners van den N.O.P.: **WIST U WEL**, dat voor een bestelling groot of klein de volle 100 pCt. aandacht wordt besteed door

S. v.d. BIJL, Slager, LEMMER
Kortestreek 20

Friezen yn de polder

It is ús doel, takomme winter
Fryske kursussen en Fryske jounen to jaen
Om mei ús wirk slagje to kinnen sykje wy kontakt mei Friezen op forske plakken yn de polder. Jow ús jimme adressen! Skriu ús, hofolle Friezen as der yn jimme kamp sitte.

Lyk as op oare plakken bûten Fryslân moatte wy ek yn de polder de dingen, dy 't ús as Friezen bine, heech hâlde!

Kommisje for Frysk wirk yn it Suderleech.
Skriuwer: S. TERPSTRA, Haed Legere
Lânbouskoolle, de Lemmer

DENKT AAN UW TOEKOMST en STUDEERT SCHRIFTELIJK ENGELS!!

Nederl., Engels-, Frans- en Duits- voor Beginners. Nederl., Engelse- en D. Handelscorrespondentie, Boekhouden (praktijkdiploma), MIDDENSTANDSDIPLOMA en ALGEMEENE ONTWIKKELING (Taal, letterk., Aardrijksk., Geschiedenis, Rekenen) leert U op de meest succesvolle wijze bij:

Inst. „HOMERS”, Admin. Vliet, Z.Z. 53, Rijsburg
Voor beter schriftelijk onderwijs. Vraagt vrijblijvende prospectie en proeflessen